

Lausuntopyyntö: Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi maanalaisen verkkoinfrastruktuurin sijaintitiedoista ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Tekninen lautakunta 12.02.2026
57/00.01.07/2026

Valmistelija tekninen johtaja Matti Vesava

Liikenne- ja viestintäministeriö pyytää lausuntoja luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi maanalaisen verkkoinfrastruktuurin sijaintitiedoista ja annettujen lakien sakon täytäntöönpanosta, sähköisen viestinnän palveluista, kiinteistötietojärjestelmästä ja siitä tuotettavasta tietopalvelusta ja rakennetun ympäristön tietojärjestelmästä ja sähkömarkkinalain muuttamisesta sekä verkkoinfrastruktuurin yhteisrakentamisesta ja käytöstä annetun lain kumoamisesta.

Esityksen tarkoituksena on luoda verkkotietojen hyödyntämistä helpottava ja luovuttamista ohjaava kansallinen sääntelykehikko. Sääntelyllä pyritään suojaamaan verkkotietoja ja varmistamaan käsittelyn tietoturvasuus. Lisäksi parannettaisiin verkkotietojen tasoa asettamalla laissa tarkoitetuille verkkotoimijoille velvoitteet dokumentoida verkkotietonsa riittävän tarkasti.

Esityksessä ehdotetaan mm. verkkotietojen toimittamiseen liittyvän näyttötoiminnan tarkempaa sääntelemistä. Näyttötoiminnan osalta ehdotetaan selvennyksiä velvollisuuksiin suorittaa näyttötoimenpiteitä, näyttötoiminnan kustannuksiin, näyttötoiminnan viranomaisvalvontaan ja hätänäyttöjen tekemiseen.

Esityksessä ehdotetaan myös, että Liikenne- ja viestintävirastolle annetaan mahdollisuus asettaa uhkasakko, keskeyttämishenki ja teettämishenki.

Suomessa ei ole tällä hetkellä kattavaa sähköistä palvelua, jonka kautta maanrakennusta, verkkojen suunnittelua tai muuta maanalaisen verkkoinfrastruktuurin sijainti- tai paikkatietoa toiminnassaan hyödyntävät tahot saisivat tarvitsewansa verkkotiedot helposti yhden tietopisteen kautta. Tällainen tarve on Suomessa ollut jo kauan. Verkkotietojen välittämiseksi tarkoitettun palvelun tarve on korostunut Suomen suuren verkkotoimijamäärän takia.

Lait on tarkoitus tulla voimaan 1.1.2027 ja lausunnot asiasta tulee antaa 12.3.2026 mennessä.

Oriveden kaupungin tekniikka- ja ympäristöpalvelualueen puolelta tämä lakiehdotus koskee pitkälti vesi- ja viemärijohtoja ja kaupungin omien kaapeleiden sijaintitietoja.

Lakiehdotuksessa on paljon hyvää siinä, että esim. kaivutöitä tehtäessä eri alueilla, siellä sijaitsevat maanalaiset kaapeleiden ja johtojen tiedot saataisiin samasta paikkaa suunnittelijoille ja kaivajille tiedoksi.

Asiassa on kuitenkin monta ns. haavoittuvaa kohtaa eli:

- 1) missä ja miten varmassa paikassa tämä koko Suomea koskeva erittäin laaja tiedosto sijaitsee
- 2) miten tiedostoon pääsee käsiksi eli kuinka hyvin se on suojattu

- 3) miten pystytään ennalta varmistamaan tietojen pyytäjän intressit ja tarpeet eli voiko kuka tahansa päästä katsomaan maanalaista verkkoinfratiedostoa
- 4) kuka ja miten verkkoinfrastruktuurin tietoja hallitsee

Lakiesitys on hyvin laaja ja pitkä ja vastaavanlaista tietojenkeruuta on kysytty jo aiemminkin, mutta tämä kysely kaatui/lykkäytyi varmaankin siitä syystä, että Euroopan tilanne muuttui oleellisesti vuonna 2022.

Lausuntopyyntö aineistoinen on luettavissa lausuntopalvelu.fi-sivustolla osoitteessa:

<https://www.lausuntopalvelu.fi/FI/Proposal/Participation?proposalId=735d7476-6b9f-45bd-8f08-8409df8b4a45>

Toimivalta

hallintosääntö 29 §

Esittelijä

tekninen johtaja Matti Vesava

Päätösehdotus

Tekninen lautakunta päättää antaa lausuntonaan seuraavaa:

- 1) kootut tiedot tulee tallentaa sellaiseen paikkaan, joka on monilla eri tavoin turvallinen ilman mitään riskitekijöitä
- 2) tietojen hakemisessa ja saannissa tulee vahvasti varmentaa kuka niitä hakee, tarvitsee ja käyttää hyväksi
- 3) tietojen päivitykseen ja muuttamiseen tulee olla selkeät ohjeet
- 4) jos laki nopeuttaa mm. kaapelinäyttöjen tekemistä, se on selkeä parannus nykyiseen toimintamalliin

Päätös